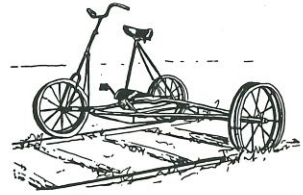
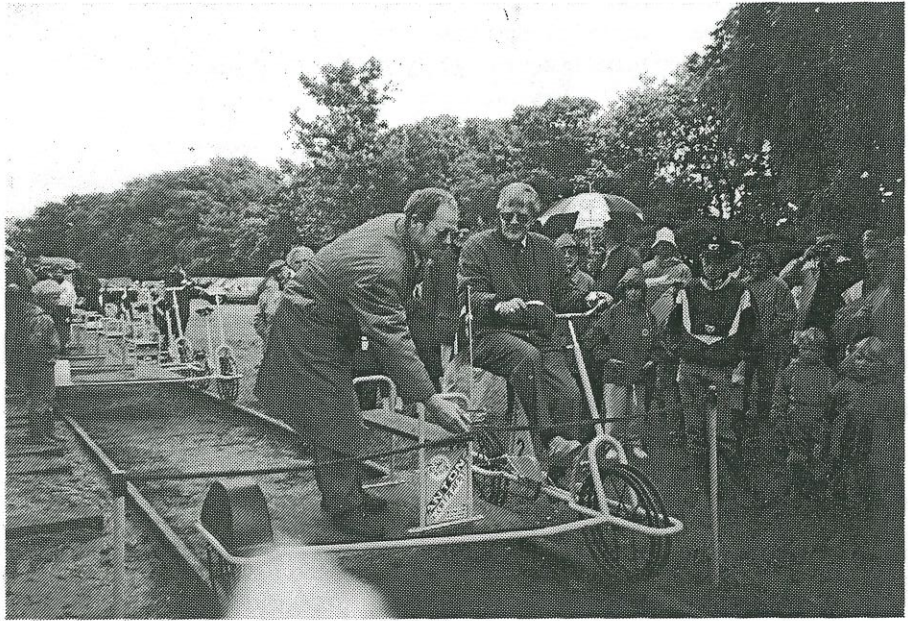

Skinnecyklen

Nyhedsbrev fra VSVJ, Videbæk-Skjern Veteran Jernbane.

*VSVJ indviedes d. 18. juni 1994 af borgmester John Kristiansen, Videbæk.
(Susan Andersen)*

Nr. 1, 2. årgang, august 1994

Skinncyklen er medlemsblad for VSVJ, Videbæk-Skjern Veteran Jernbane, og udkommer, for såvidt muligt, én gang i kvartalet, med nyt fra klubben.

Tekst og layout: Kurt Moskjær Andersen.

VSVJ, Videbæk-Skjern Veteran Jernbane blev stiftet d. 24. juni 1992 på foranledning af Videbæk Turistforening.

VSVJ har til formål at:

- restaurere og bevare jernbanestrækningen Skjern-Videbæk.
- give offentligheden mulighed for skinncykling på nævnte bane.
- drive veteranogsdrift mellem Videbæk og Skjern.
- bidrage til jernbanes historie i og betydning for Vestjylland.
- arbejde for turismens fremme i de områder banen berører.

Kontingent: 150 kr. for medlemmer over 18 år.
75 kr. for medlemmer på 18 år og derunder.

VSVJ's bestyrelse:

Carsten Hennings (formand)

KÆRE MEDLEM.

Så er endnu et nyhedsbrev fra Videbæk-Skjern Veteran Jernbane, på banen, og denne gang i nyt layout.

Den, for VSVJ, nok største begivenhed i det forløbne halve år, var indvielsen d. 18. juni. Der har længe været arbejdet hen imod denne dato, med færdiggørelse af skinnecyklerne og opførelsen af skuret til dem. Mange medlemmer gav en hånd med og på nær portene til skuret, blev det hele færdigt til åbningen.

Indvielsen fandt sted med gråvejre og byger. Som et lille kuriosum kan det nævnes, at der d. 17. november 1920 stod følgende i Ringkjøbing Amts Dagblad *"Fra Videbæk skrives til os den 16. Novbr.: Skjern-Videbæk Banens Aabning i Gaar foregik som meddelt uden nogen Art Højtidelighed i en forrygende Blæst og Bygevejr, der bevirkede, at ikke engang alle Flag kom ud."* Der er åbenbart tradition for, at når vores bane skal åbnes, så sker det med gråvejre og byger. Det var dog ikke nok, til at tage det festlige præg af dagen d. 18. juni 1994, der forløb med musik, taler og prøvekørsler af skinnecykler og -biler. Således havde Lars Stig Madsen og Jacob Bechsgaard fået deres "Sputnik" klar til dagen og sammen med en lånt baneingeniørbil (i stil med klubbens egen fra ØSJK) kørte de i pendulfart ud til viadukten og tilbage igen. Mange havde gaver og lykønskninger med til åbningen. Klubben fik således ca. 13.000 kr. i pengegaver og bla. et stort flot skilt med klubbens navn og logo på. Der skal på klubbens vegne lyde en tak til alle, der var med til at gøre denne dag festlig, og tak for de mange gaver og lykønskninger.

Hvad udlejningen af skinnecyklerne angår, har der været stor efterspørgsel på dem. Det er ikke kun lokale der lejer dem. Således har der været både tyskere og nordmænd ude på skinnerne. Ofte er det nødvendigt, at anvende nogle af de gamle skinnecykler sammen med de nye. Så de næste fem cykler, der kommer til efteråret, er ventede med længsel.

I juli måned har der været udlejet 187 skinnecykler med i alt 479 passagerer. Det har givet en indtægt på 1.164 kr. til Videbæk Turistervice og 7.901 kr. til VSVJ. Et flot resultat.

Fortsættes næste side.

Kort efter påbegyndelsen af skinnecykeludlejningen, blev det dog nødvendigt at sende alle fem cykler på værksted. Grunden var, at styret på cykel nr. 1 var knækket og at der var kommet bemærkninger om, at cyklerne hældede for meget ind mod midten af sporet. Når dette skrives, skulle ændringerne være udført og cyklerne tilbage i drift igen.

Som et af de sidste steder i Danmark, er Ulfborg, på den vestjydske længdebane, nu også på vej til at få et moderne sikringsanlæg med daglyssignaler. Af denne grund bliver de gamle armsignaler overflødige. Allerede da VSVJ blev stiftet, blev der rettet henvendelse til DSB ang. disse signaler og klubben fik lovning på at måtte overtage dem, når det nye sikringsanlæg stod færdigt. Det blev taget i brug d. 2. august, hvor repræsentanter fra VSVJ var tilstede i Ulfborg, for at overtage de gamle signaler.

Armsignalerne i Ølgod er allerede taget ned, og givet til Ølgod Modeljernbaneklub. De resterende armsignaler i Lem og Borris, er også lovet væk til jernbaneentusiaster og veteranbaner. Således er signalerne i Lem givet til Struer Jernbaneklub, og Sydfyenske VeteranJernbane (SFvJ) har fået lovning på signalerne i Borris. Der skal herfra lyde en tak til DSB, for den velvilje der er vist vores veteranbane, med overtagelsen af disse gamle armsignaler. Det giver os mulighed for at beholde dem i Vestjylland, hvor de har stået i en menneskealder.

Til slut skal det nævnes, at der er påbegyndt en ajourføring af VSVJ's arkiv. På et senere tidspunkt vil der blive mulighed for, at medlemmerne kan henvende sig om kopier af historisk materiale. Når opdateringen er færdig, vil der, fra Kurt Moskjær Andersen, kunne rekvireres en liste over arkivets indhold. Adressen er Østerled 10a st. th., Nr. Nisum, 7620 Lemvig, tlf. 97 89 16 43.

Skulle der, blandt medlemmerne, være nogle, der ligger inde med gamle ting og sager om jernbaner som de vil betænke VSVJ med, modtages alt materiale med tak.

Artiklen på næste side er en nostalgisk tur tilbage til 1955, hvor vi er med sektionsingeniør Holstein på inspektion på Slagelse-Næstved banen. Fortsat god fornøjelse med "Skinnecyklen".

Artikel fra Sorø Amtstidende d. 19. januar 1955.

En rød Fordvogn vaager over DSB-sikkerheden. Med sektionsingeniør Holstein paa smuttur i snefog.

Først paa formiddagen piler en rød Ford-vogn ud ad jernbaneskinneerne fra Slagelse station. Hver dag og paa klokkeslet. Ford-vognen er knaldrød og godt kendt paa strækningerne til Næstved, Korsør, København og Kalundborg, hvor den smutter gennem overskæringerne, uden at bommene er sænket ned og af og til afstedkommer grimme beskyldninger om, at "toget" pruster tværs over landevejene, og at ledvogterdamen har glemt at sætte bom.

- Det er sket mere end een gang, at den lille røde vogn er blevet beskyldt for at være et tog, der ignorerer al landevejstrafik, siger sektionsingeniør Holstein. Det er ham, der sammen med Sørís som privatchauffør og en ganske privat køreplan skridter de vestsjællandske jernbanestrækninger af og kontrollerer, at man overalt lever op til DSB's hellige ord: *Sikkerhed*. Den lille røde bil adskiller sig kun paa to punkter fra et almindeligt landevejskøretøj. Den har intet rat, efterdi Sørís ikke har noget at bruge det til, og den har, om man saa maa sige, faste fælge.

Bag "slæveren" til Næstved.

På en inspektionstur til Næstved, som vor velpaaklædte, men alligevel frysende medarbejder fik lov at deltage i, fortalte sektionsingeniøren et og andet om, hvad der gøres for at holde DSB's tusinder af kilometer jern-

skinner i forsvarlig stand. Og hvad en mand, der aar efter aar er tvunget til at bevæge sig ad de samme veje, hvad enten han vil eller ej, kommer ud for.

Sektionsingeniøren har, for at stille skemaet op, til opgave at kontrollere det faste materiel paa en jernbanestrækning. Under ham sorterer de kolonner, der arbejder med skinnelegemet, og det er hans opgave at føre tilsyn med ledvogterhusene, med bommene, med blinklys, med snehegn osv., osv. Der er nok at tage fat paa, og naar kontorarbejdet kommer ovenpaa, kan baneingeniøren saamænd udmærket faa en arbejdsdag, der fylder dagtimerne ud.

Nu er samme sektionsingeniør Holstein et humoristisk gemyt, der kan faa en hel del ud af en Næstvedtur, selvom det er snestorm og vindstyrke en halv snes.

Fortsættes næste side.

Vi startede paa Slagelse station i passende afstand fra en formiddags-slæver til Næstved, og den lille røde formaaede at følge storebror hele vejen.

- Nu er det jo noget griseri at komme ind paa det samme spor, som et andet tog benytter sig af, betroede hr. Holstein os, da vi startede fra det spor, lyntogene fra Korsør sædvanligvis gungrer frem paa. Af den grund bliver det fra en post lige uden for stationen meldt til stationen, at vi har fundet det rigtige spor og ikke længere generer den almindelige trafik. Beroligende.

Et tæppe til knæene og køleren.

I sig selv er jernbaneskiner jo lidt triste, men arbejdet med dem er det ikke. Og omgivelserne er det ikke. Holstein og Sørís er dus og fine venner og enes pænt om at faa det mest mulige ud af en inspektionstur. Om foråret er der brombær paa et sted og jordbær paa et andet. Der er kaffe hos een ledvogterdame og billige høns hos en

anden, og der er under alle omstændigheder altid en venlig haand til kasketten, naar man passerer en af de utallige vejskæringer. Man kører ikke gennem det samme landskab hundrede gange paa et aar uden at lære det at kende.

- Det er morsommere at køre i den røde dresine, naar snestorm eller regn ikke tvinger os til at gøre den til en "cabriolet", siger sektioningeniøren, da vi buser afsted bagved slæveren og passerer den farlige overskæring ved Skelskørvej. Den røde Ford-vogn har ikke forkørselsret, og bommene sænkes ikke ned, naar den skal passere. Bilister, cyklister og fodgængere faar lov at passere, mens den lille røde venter paa fri passage, og endnu er det aldrig lykkedes dresinen at blande sig ind i et sammenstød. Heldigvis.

Der er ikke varmeapparat i Ford-vognen. Sørís er iført tykt skindtøj, og sektioningeniøren har et tæppe over knæene. Et tæppe, der har voldt de danske statsbaners generaldirek-

En tidligere DSB-dræsin i Store-Heddinge i 1979 (Gert Jensen, ØSJK).

torat adskillige kvaler, eftersom hr. Holstein søgte om at faa lov at købe det. Det var der ingen hjemmel til. Med den besked søgte Holstein generaldirektoratet om to tæpper til at lægge over dresinens køler i frostvejr. Og det kunne bevilges. Endvidere: Eftersom den lille rødes køler ikke behøver tæppe under kørslen, kan det vel tillades at benytte dækkenet som knævarmer i den tid.

Sikkerheden.

Men selv om der er meget morsomt paa en inspektionstur, hvis man selv vil, er dens hovedformaal naturligvis et ganske bestemt: at kontrollere sikkerheden. Og her gaar man grundigt til værks. Den røde Ford-vogn gør holdt ved kolonnerne, og den standser op, for at sektionsingeniøren kan tale med folkene paa linien. Den gør holdt for at samle tabte dele fra togene op, og den standser ved stationerne, for at hr. Holstein kan veksle ord med stationsforstanderne.

Naar det er slaaet fast, at baggrunden for Ford-bilens rumlen ud fra Slagelse station alene er denne, maa det være tilladt at pege paa endnu et par muntre træk fra snefogsturen mod Næstved.

- Stationforstandere er rare mennesker, siger sektionsingeniøren efter et ophold paa en af strækningens stationer. Men hvorfor skal nu en af disse rare blande min interesse for

statistik sammen med mit privatliv?

- Gjorde han det?

- Ja, han spurgte mig, hvor mange dage om aaret vi har vestenvind herhjemme. Jeg ved det ikke, sagde jeg, men i hvert fald de fleste dage. Maaske de tohundredeooghalvtreds.

- Hm, sagde stationsforstanderen. Er det saa ikke muligt, at der kan bevilges et par forsatsvinduer til mit soveværelse. Det vender mod vest!!!

Den rare mand fik besked paa at sende en ansøgning.

Sektionsingeniør Holstein har en million til raadighed om aaret. Den er delt ud paa forskellige faste konti, og for disse penge skal jernbanestrækningen holdes i orden. De bestemte beløb maa ikke flyttes fra den ene konto til den anden, og det er af den grund ikke hr. Holsteins skyld, om det ikke altid er muligt at efterkomme ønskerne fra ledvogtere, banearbejdere m.fl. Men forbedringer foretages der dog i de smaa, graa huse langs banen - og slet ikke saa faa og smaa endda. Tilbygning af et vaskerum, nye vinduer og saa videre. Den slags kigges der ogsaa paa undervejs, naar den lille, røde Ford-vogn er paa farten. gp.

AKTIVITETER I VSVJ

Maskinafdelingen arbejder hver tirsdag fra kl. 19⁰⁰, med eftersyn af skinnecyklerne, færdiggørelse af skinnecykelskuret, klargøring af arbejdstroljen MD15 m.v. Mødested er det nye skur til skinnecyklerne, på Herborg Station.

*

Baneafdelingen arbejder på selve banen hveranden lørdag fra kl. 13⁰⁰, foreløbig følgende dage:

- 6. august
- 20. august
- 3. september
- 17. september
- 1. oktober

Mødested er pakhuset, Herborg Station og af opgaver der venter, er bla. beskæring af buske og træer langs banen.

*

Der er medlemsmøde torsdag d. 17. november kl. 19.30 i Herborg Skole. Vi vil forsøge at skaffe en film om brunkulsbrydningen i Vestjylland. Derudover er medlemmerne velkomne til selv at medbringe videofilm.

*

På en bane som vores, er der meget der skal laves før drømmen om tog på skinnerne, kan gå i opfyldelse. Mange af medlemmerne yder allerede en stor aktiv indsats med frivilligt arbejde, men der er altid plads til flere. Derfor skal der hermed lyde en opfordring til alle, der kunne have lyst til at give en hånd med, om at komme frem. Kig hen på stationen i Herborg, enten tirsdag eller lørdag, eller begge dage, og se hvad der sker. Der er nok af arbejde, at gå i gang med og du får garanteret nogle hyggelige timer sammen med interessefæller, hvor der også er tid til en kop kaffe og en sludder.